

АСОЦИРАНОСТ НА СЕРУМСКИОТ ЛИПИДЕН СТАТУС СО НАЧИНОТ НА АПЛИКАЦИЈА НА ХЕРОИНОТ КАЈ ОПИЈАТНАТА ЗАВИСНОСТ

Переска Ж, Божиновска Ц, Петковска Л, Чибишев А, Симоновска Н, Бабуловска А
 Универзитетска клиника за токсикологија

Апстракт

Хроничната злоупотреба на хероин е асоцирана со нарушувања во серумскиот липиден профил на зависниците и почеста појава на напредната артериосклероза кај опиоидни зависници што е презентирано во постмортем студиите. Поновите студии упатуваат и на веројатно дополнително влијание на начинот на употреба на дрогата врз појавата на дислипидемијата. Целта на студијата беше да го евалуира влијанието на инхалаторниот наспроти интравенскиот начин на апликација на хероинот врз липидниот статус кај хероински зависници.

Студијата е пресечна и проспективна, вклучува 40 испитаници, хероински зависници, поделени во 2 групи според начинот на употреба на дрогата (инхалаторно и интравенски). Групите се хомологни според возраст, пол, ВМИ, Бринкман-ов индекс, но со подолготраен период на злоупотреба на дрогата кај интравенските корисници (група 2). Зависниците со интравенски начин на консумација имаат статистички значајно пониски вредности на HDL-C ($0,99 \pm 0,33$ mmol/l vs. $1,17 \pm 0,27$ mmol/l) и аро А-I ($1,13 \pm 0,19$ g/l vs. $1,38 \pm 0,24$ g/l) во однос на инхалаторните корисници и контролната група здрави испитаници ($1,40 \pm 0,30$ mmol/l за HDL-C и $1,40 \pm 0,37$ g/l за ароА-I). Сnižени вредности на аро В ($0,65 \pm 0,17$ g/l vs. $0,70 \pm 0,28$ g/l) има кај двете групи хероинските зависници во однос на контролната група. Групата интравенски зависници со значајно намалени концентрации на HDL-C и аро А-I е со статистички сигнификантно подолготрајната злоупотреба на дрогата во однос на инхалаторните корисници ($6,50 \pm 3,9$ years vs. $4,41 \pm 3,1$ years, $p < 0,5$).

Заклучок: хроничната злоупотреба на хероин по пат на интравенска консумација е поврзана со значајна редукција на серумските нивоа на HDL-C и аро А-I нивоата во однос на инхалаторниот внес. Времетраењето на зависноста го потенцира снижувањето на нивоата на антиатерогените липидни фракции кое оди во прилог на кумулативен ефект на експозицијата на опијати врз метаболичките нарушувања.

Клучни зборови: хероинска зависност, липиден статус, начин на апликација

Abstract

Chronic heroin abuse is associated with impairment of serum lipid profile in the addicts and more frequent postmortem findings of advanced arteriosclerosis. Recently published studies implicate of additional influence of the route of drug administration on the dyslipidemia development. The aim of the study was to evaluate the influence of inhalatory versus intravenous route of drug administration on the lipid status in heroin addicts.

The study is a cross-sectional and prospective, including 40 heroin addicts, divided in 2 groups according to the route of drug administration (inhalatory and intravenous). The groups were homologue in age, sex, BMI and Brinkman's index but with longer time of drug abuse in the group with intravenous route of administration (group 2). The addicts with intravenous heroin use have statistically significantly lower concentrations of HDL-C